

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у липні 2018 року

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології липень у регіоні був теплішим за середньобагаторічні показники на 1,7 – 3,0°. Оподи розподілялись вкрай нерівномірно. Основна кількість випала у II та на початку III декади липня. Найбільша кількість опадів була зафіксована у східній та північній частинах Харківської та Луганської областей, на переважній частині Донецької області (за винятком її південних районів) 75 – 123 мм (120–210% норми). На решті території сума за місяць коливалась від 25 до 60 мм, що відповідало 50 – 100% норми.

У першій половині місяця на річках басейнів р.Сіверський Донець та Приазов'я спостерігався повільний спад рівнів води, але з середини другої декади, внаслідок злив, на річках регіону відмічались незначні добові коливання рівнів води інтенсивністю 5-14 см з тенденцією незначного росту, і на кінець місяця у порівнянні з його початком становив 3–93 см. Вода вийшла і утримувалась на заплавах річок Оскіл та Айдар.

На водних об'єктах продовжувалось поступове заростання русел, яке на 31 липня становило 30-60% ширини русел, а подекуди на малих річках досягало 80-90%.

Середня місячна водність (в порівнянні з місячною нормою):

- р.Сіверський Донець та Оскіл 70 – 110%;
- більшості приток р.Сіверський Донець 40 – 70 %, р.Красна (94%);
- річок Айдар та Деркул 175–343 %.

На р.Уди біля смт Пересічне середньомісячна водність наближалася до критеріїв маловоддя і становить 22% місячної норми.

Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у липні 2018 року

Харківська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - Об'єм притоку склав 23,6 млн.м³ середніми витратами 8,8 м³/с, з них 24,2 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 100 % від загального притоку. Протягом місяця витрати коливались від 5,5 до 17,2 м³/с.

За останні 11 років водність наближена до 2013 року з об'ємом стоку 21,5 млн.м³ з середніми витратами 8,0 м³/с.

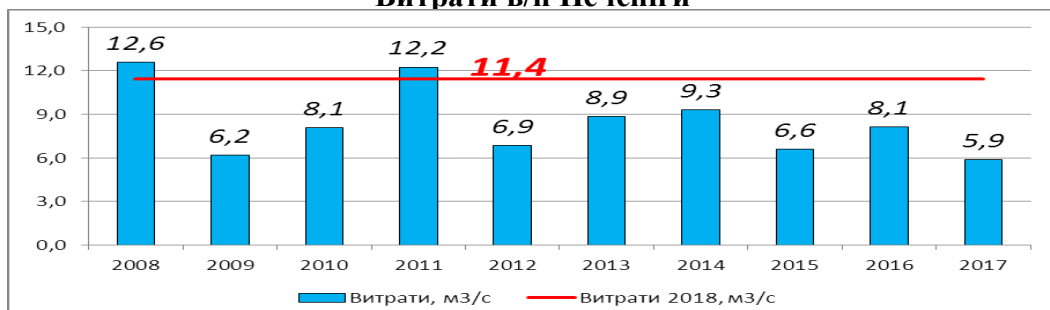
Витрати в/п Огірцеве

-в/п Печеніги (941 км) - Об'єм притоку склав 30,6 млн.м³ (91% місячної норми) з середніми витратами 11,4 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 6,6 до 23,5 м³/с.

За останні 11 років водність наближена до 2011 року з об'ємом стоку 32,8 млн.м³ з середніми витратами 12,2 м³/с.

Витрати в/п Печеніги

- **гребля Печенізького водосховища (874 км)** - Об'єм скиду склав 37,1 млн.м³, середні витратами 13,8 м³/с, протягом місяця скид з Печенізького водосховища поступово було збільшено з 12 м³/с до 22 м³/с, в зв'язку з проходженням дощового паводку в верхів'ї річки Сіверський Донець та наповненням водосховища до відміток НІР.

Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 13,3 млн. м³, (середньодобові витрати – 4,9 м³/с).

Скиди з Печенізького водосховища

- **в/п Ізюм (602 км)** - Об'єм стоку склав 65,2 млн.м³ (80% місячної норми) з середніми витратами 24,3 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 22,5 до 27,5 м³/с.

За останні 11 років водність наближена до 2013 року з об'ємом стоку 63,5 млн.м³ з середніми витратами 23,7 м³/с.

Витрати в/п Ізюм

р. Оскіл (580 км)

- **в/п Куп'янськ (121 км)** - Об'єм притоку склав 59,6 млн.м³ (112% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 8,4 млн.м³ або 14%.

Середні витрати 22,2 м³/с, коливались протягом місяця від 19,5 до 30,2 м³/с.

За останні 11 років водність наближена до 2008 та 2012 року з об'ємом стоку 56,2 млн.м³ з середніми витратами 21,0 м³/с.

Витрати по в/п Куп'янськ

- **гребля Червонооскільського водосховища (12 км)** - об'єм скиду склав 49,2 млн. м³, скид здійснювався середніми витратами 18,4 м³/с, коливався в межах від 18 до 22,0 м³/с, відповідно до гідрометеорологічних умов, які склалися в басейні Сіверського Дінця.

За місяць в канал Сіверський-Донець Донбас забрано 43,9 млн. м³ води середніми витратами 16,4 м³/с, решта – 5,3 млн.м³ для потреб Луганської області.

Скиди з Червонооскільського водосховища

- в/п Яремівка (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км) - об'єм стоку склав 133,8 млн.м³ середніми витратами 50,0 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 37% (49,2 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 46,5 до 58 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водпосту була мінімальною.

Витрати в/п Яремівка

Донецька область:

р. Сіверський Донець

- в/п Райгородська гребля (522 км) – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 43,9 млн.м³, середніми витратами 16,4м³/с) склав 75,7млн.м³ середніми витратами – 28,3 м³/с при екологічних 22м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 25,5 до 34,5 м³/с.

Витрати в/п Райгородська гребля

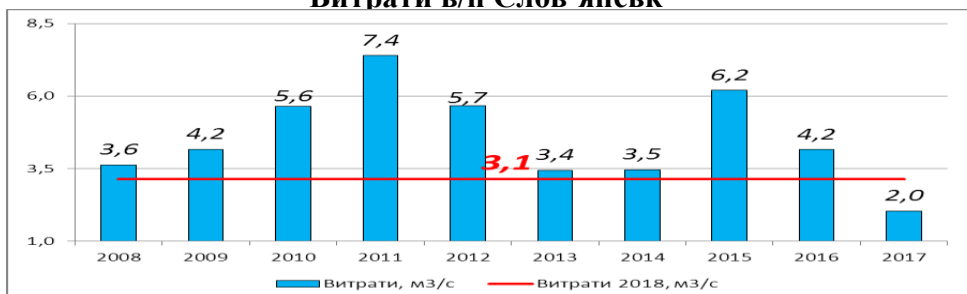

р. Казенний Торець (518 км)

- в/п Слов'янськ (21км) - об'єм стоку склав 8,4млн.м³ середніми витратами 3,1 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 2,15 м³/с до 5,8 м³/с.

За останні 11 років водність, наближена до 2013 року по водності з об'ємом стоку 9,2 млн.м³ з середніми витратами 3,4 м³/с.

Витрати в/п Слов'янськ

- в/п Райстародубівка (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) - об'єм стоку склав 72,1 млн.м³ середніми витратами 26,9 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р.Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 24 до 36,5 м³/с.

Витрати в/п Райстародубівка

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 98,6 млн.м³ середніми витратами 36,8 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 32,3 до 41,5 м³/с.

Витрати в/п Лисичанськ

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за липень 2018 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 8 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з II півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець липня склало – 395, 0млн.м³ (103% від НПР).

Об'єм притоку склав 30,6 млн.м³. Об'єм скиду склав 37,1млн.м³.

Скид протягом місяця поступово збільшувався з 12 до 22 м³/с в зв'язку з походженням дощового паводку та наповненням водосховища до відміток НПР. Забір з р. Сіверський Донець на м.Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 13,3 млн. м³, (середньодобові витрати – 4,9 м³/с).

Об'єм наповнення максимальний за останні 10 років.

За липень об'єм наповнення водосховища збільшився на 16 млн.м³.

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець липня склало 401,1 млн.м³ (92,2% від НПР).

Об'єм притоку склав 59,6 млн.м³, об'єм скиду склав 49,2 млн.м³ скид здійснювався витратами 18 м³/с, відповідно до гідрометеорологічних умов, які склалися в басейні р. Сіверський Донець.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2014 рік з об'ємом 404,8 млн.м³ (93 %).

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 8,3 млн.м³.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПП – 410 млн.м³.

Наповнення – 145,49 млн. м³ (35,5 %), за місяць об'єм наповнення зменшився на 5,1 млн. м³. На м. Харків за місяць забрано 4,2 млн. м³ води (середньодобові витрати -1,58м³/с).

Донецька область:

По басейну Сіверський Донець

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПП-162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець липня об'єм водосховища склав 149,6 млн.м³ (92,4 %) при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з підтримання створеного об'єму води з метою сталого водопостачання водокористувачів протягом літньо-осінньої межні.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2012 рік з об'ємом 149,5млн.м³ (92,3%).

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 0,3 млн.м³

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП-20,5млн.м³ (р.Лугань, 172км):

На кінець липня об'єм водосховища склав 19,7 млн.м³ – 96,3 % при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались на рівні екологічних - 0,06 м³/с. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

Об'єм наповнення за останні 10 років максимальний.

За липень об'єм наповнення водосховища збільшився на 2,2 млн.м³.

По басейну річок Приазов'я:

КП „Компанія „Вода Донбасу“:

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПП – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець липня об'єм водосховища склав 53,0 млн.м³ – 82,5% при скиді в нижній б'єф 4м³/с. Впродовж місяця скиди здійснювались на рівні екологічних 4 м³/с з метою підтримання створеного об'єму води, з метою сталого водопостачання водокористувачів розташованих нижче за течією продовж літньо-осінньої межні. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 10,7 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2016 рік з об'ємом 54 млн.м³ (84%).

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 0,1 млн.м³.

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПП-40,09 млн.м³, (р.Кальчик, 23 км):

На кінець липня об'єм водосховища склав 27,9 млн.м³ – 69,7% при скиді в нижній б'єф 0,1 м³/с. Скиди впродовж липня здійснювались в межах екологічних, з метою підтримання створеного об'єму води для забезпечення питного водопостачання м. Маріуполя.

Забір води на м. Маріуполь склав 2,72 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,4 млн.м³.

За липень об'єм водосховища зменшився на 3,3 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

ВП «Курахівська ТЕС «ДТЕК «Східенерго»:

Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП – 62,5 млн.м³ (р. Вовча, 276 км):

На кінець липня об'єм водосховища склав 54,7 млн.м³ – 87,5%, при скиді в нижній б'єф 0,01 м³/с. Протягом липня скиди здійснювались на рівні екологічних витрат з метою підтримання

об'єму наповнення для сталого водопостачання водокористувачів впродовж літньо-осінньої межені. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,03млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2013 рік з об'ємом 53,5 млн.м³ (85,6%).

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 4,5 млн.м³.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Протягом липня в наслідок опадів різної інтенсивності по річкам басейнів р. Сіверський Донець, частини Дніпра та річок Приазов'я спостерігались коливання рівнів.

Основні водосховища в межах Харківської, Донецької та Луганської областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 13.06.2018 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на період літньо - осінньої межені 2018 року.

Протягом липня, водосховища працювали в режимі спрацювання, враховуючи гідрометеорологічну і водогосподарську обстановку для забезпечення водою населення і галузей економіки з урахуванням екологічних вимог, інтересів усіх водокористувачів.

По основним руслорегулюючим водосховищам:

- скиди з Печенізького водосховища КП «Харківводоканал» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР поступово були збільшені з 12,0 до 22 м³/с, в зв'язку з проходженням дощового паводку в верхів'ї річки Сіверський Донець та наповненням до відміток НІР;

- скиди з Червонооскільського водосховища КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР здійснювались витратами 18 м³/с, що дозволило забезпечити забір каналом Сіверський Донець – Донбас на питні потреби Донецької області та скид з Райгородської греблі не нижче за екологічний 22 м³/с для потреб Луганської області;

Краснопавлівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області. Протягом місяця водосховище працювало в режимі спрацювання забір води склав 4,22 млн.м³.

По водосховищам комплексного призначення по басейнах:

р. Сіверський Донець складає 275,4 млн.м³ – 88,3% (аналогічний період минулого року – 86,3%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверського Дінця зменшився на 2,8 млн. м³.

р. Дніпро – складає 93,1 млн. м³ – 92,6% (аналогічний період минулого року – 71,1%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра зменшився на 5,2 млн.м³.

річки Приазов'я – складає 83,6 млн. м³ – 83,5% (аналогічний період минулого року – 91,1 %).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я зменшився на 0,8 млн.м³.

Наповнення водосховищ по річках Приазов'я менше ніж в минулому році, пов'язано з відсутністю весняної повені та більш глибоким спрацюванням протягом попереднього літньо-осіннього періоду Старо-Кримського водосховища.

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т. ч. по басейнах:

р. Сіверський Донець - 18 водозаборів, з них на підпорі – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі;

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

Впродовж липня на річках басейнів р. Сіверський Донець та Приазов'я спостерігалось коливання рівні в наслідок дощів різної інтенсивності. Рівні води коливались від 0,25 м до 0,58 м вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборам які знаходяться на підпорі (в т. ч. питні) відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 0,74 до 12,0 м вище мінімальної відмітки водозаборів.